

Z ekološko barvo Virga lahko barvamo vse lesene dele in lesene pripomočke v čebelnjaku

Z VIRGO obnavljamo in barvamo tudi les, ki je bil prej zaščiten z drugimi transparentnimi premazi.

Z enim litrom VIRGE premažemo od 10 do 14 m² površine lesa. Poraba je odvisna od vrste lesa, njegove vlažnosti in gostote. Pri obnavljanju premaza pa je poraba nekoliko večja.

Ena od prednosti tega izdelka je tudi v tem, da se čopiči po uporabi očistijo z vodo in detergentom. Čopiče pa moramo očistiti

takoj, ker se posušena barva ne da več odstraniti z vodo.

VIRGO hranimo v tesno zaprti embalaži pri temperaturi 5° do 25°C. To pomeni, da ne sme zmrzniti, saj bi se pri tem spremenile nekatere njene lastnosti.

Želimo, da preizkusite naš novi izdelek in se prepričate o njegovih dobrih lastnostih in uporabnosti.

Dr. mag. Riana Benko, dipl. inž.
Marketnig Belinka

Iz tujih panjev

HOPKINSOV NAČIN VZREJE MATIC

S Hopkinsovim načinom lahko čebelar vzredi veliko število kakovostnih neoplojenih matic, pri tem pa porabi le malo časa in tudi trudi se ne preveč.

Od leta 1984, ko je bil Hopkinsov način vzreje matic prvič objavljen v »Ameriškem čebelarškem časopisu«, se je mnogo spremenilo. Čas in izkušnje namreč potrdijo dobre zamisli.

Danes je vzreja kakovostnih matic za lastno uporabo ali za prodajo bolj dostopna, kot je bila leta 1984. Le redkokateri čebelar še ni pomislil na to, da bi lahko sam vzgajal matice. Največji »problem« predstavljajo zapletena navodila v sodobni čebelarški

literaturi, draga oprema, potrebna za vzrejo matic, in na videz neskončen in časovno pomemben postopek. Verjemite, vzgojite lahko več kakovostnih matic, kot jih sami potrebujete, in to skoraj brez posebne opreme in brez posebnega truda. Hopkinsovo metodo vzreje matic so do danes močno izboljšali, zato je uporabnejša kot pred nekaj leti.

Mnogi čebelarji si sčasoma želijo boljšo kakovost čebal, s katerimi delajo. Mnoge privlači zamisel, da bi matice sami vzgajali. Dobre matice so pogoj za uspešno čebelarjenje, zato želi večina čebelarjev vzgojiti takšno vrsto čebel, ki bi bila najprimernejša

za dane naravne pogoje. Zato se mnogo čebelarjev odloči za nakup matic kakovostne pasme. Matice, vzrejene za prodajo, dajo ponavadi dobre rezultate, in to ne glede na pasmo. Vsako vrsta ima kakšno lastnost, ki posebej pritegne čebelarje, nekatere zaradi večjega pridelka medu, manjše rojivosti, večje odpornosti proti boleznim ali celo zaradi barve. Čebelar želi, da bi vse njegove družine imele podobne lastnosti. Stroški za nakup matic za vzrejo prašilčkov so lahko zelo visoki, to pa je največkrat razlog, da se čebelar odloči za vzrejo lastnih matic. V literaturi lahko izve, da obstaja več načinov vzreje matic (Millerjev, Alleyev, Smithov, Doolitlov ali cepitveni način), za njihovo izvedbo pa potrebuje kup pripomočkov: matične lončke, cepilne igle, vzrejne letvice itd. ter štarerje, rednike, matičarje, plemenilčke. Seveda jih mora tudi krmiti. Za čebelarja z malo družinami, je ta literatura verjetno preobsežna, medtem ko je za tiste z veliko družinami oprema prezapletena. Kljub temu pa so ti načini vzreje matic dovolj uspešni, da lahko osnujemo vzreja-lišče matic.

Največkrat uporabljajo Doolitlov ali cepitveni način. Pri tej metodi odstranimo ličinko primerne starosti in jo položimo v matičnik. Zelo težko pa je prenesti posamezna jajčeca, saj bi morali najti način, kako postaviti jajčece v matičniku v pravilen položaj. Da bi bile tako vzrejene matice čim boljše, mora biti cepljena ličinka kar najmlajša, v celici pa mora biti pripravljen matični mleček. Včasih mora biti ličinka cepljena celo dvakrat, tako da je stalno v stiku z življenjsko pomembno zalogo hrane, s pomočjo katere se iz delavke razvije matica. Tako pripravljen matičnik s cepljeno ličinko mora biti pokončno pritrjen na vzrejno letvico ter postavljen v satnik, ki ga damo v družino brez matice. Družina bo sprejela umetno vzrejeno matico. Pravilno hranjenje – hrano bodo oskrbele mlade čebele hraniteljice – sestavljeno iz obilnih obrokov nektarja in cvetneg prahu, bo zagotovilo, da bo razvijajoča se ličinka matice obilno hranjena, tako da bodo neoplojene matice v najboljši formi.

Ta način zahteva veliko dela, vendar pa daje kakovostne matice. Slaba stran te

metode je precepljenje razvijajoče se ličinke, ki je v najprimernejši starosti velika približno toliko kot vejice na tej strani. Čebelar mora biti zato zelo previden, saj ličinko pri cepljenju zlahka poškoduje. Če se zgodi, da matičnik ni pravilno pripravljen z matičnim mlečkom, se kakovostna matica ne bo mogla razviti.

Zato je primerneje delati na način, pri katerem ne pridemo v stik z mlado ličinko. Ta način imenujejo tudi »luknjanje celic«. Pri tem načinu zrežemo vso celico z ličinko ali jajčecem vred. Čebelar ličinke ne more poškodovati, prav tako pa tudi ni nevarnosti, da bi stradale. Tako dobljeno celico pritrdimo na vzrejno letvico kot pri Doolitlovi metodi.

Dr. George Ayers iz michiganske univerze, čebelar in rejec matic, uporablja podoben način vzreje matic, to pa je tako imenovan Hopkinsov način. Pri tem načinu odstranimo satnik z jajčeci ali ličinkami primerne starosti iz izbranega matičarja in ga položimo nad plodišče v družini brez matice. Satnik podložimo na obeh koncih za nekaj centimetrov. Čebele začnejo hraniti ličinke, ki so v pravilnem položaju. Tako lahko dobimo veliko matičnikov. Ta metoda prihaja iz Nove Zelandije, kjer jo je razvil in objavil I. Hopkins leta 1911. V knjigi »Praktična vzreja matic«, ki jo je leta 1918 izdal Frank Pellet, le-ta pravi: »Hopkinsov način bodo s pridom uporabili čebelarji, ki bi radi hitro, brez nepotrebnega truda vzgojili za cel čebelnjak matic.«

Če močna družina ostane brez matice, nam koristi kot štarter, v katerem bomo vzrejali nove matičnike.

Mladi sat je namreč idealen za graditev matičnikov. Najboljšo stran sata z največ jajčeci obrnemo navzdol. Pripravimo ga tako, da uničimo dve vrsti celic z jajčeci in pustimo eno vrsto, ki se začne na vrhu sata. To ponavljamo po vsem satu. Tako dobimo vrste celic z jajčeci po dolžini satnika. Če matičnikov ne ločimo, se bodo združili v gruče in jih bo težko ločiti, ne da bi poškodovali veliko število razvijajočih se matic. Zato uničimo po dve celici z jajčeci in pustimo samo vsako tretjo. Tako pripravljen satnik položimo plosko na plodišče družine brez matice, tako da celice gledajo

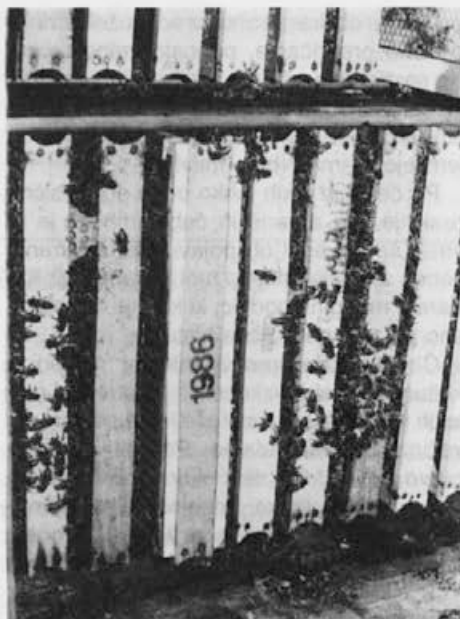
navzdol.

Satnik moramo na robovih podložiti, da ostane dovolj prostora za razvoj dovolj dolgih matičnikov. Če so izpolnjeni vsi pogoji, bo čebelar dobil največje možno število matičnikov, saj od 75 do 100 matičnikov ni prav nič nenavadnega. Če odstranimo sat z zreli matičniki dan ali dva prej, preden se matice poležejo, lahko ponovimo postopek tako, da dodamo nov vzrejni sat. Ker položimo sat plosko na plodišče, ga tudi odstranimo brez napora in nepoškodovanega.

Edina težava, ki pri tem lahko nastane je, da čebele potegnejo preveč matičnikov. Če družina brez matice ni na višku svojih moči, se lahko zgodi, da čebele ne morejo poskrbeti za vse matičnike. Če potrebujete manj matic, zmanjšajte število nepoškodovanih jajčec. Celice uničimo s čebelarskim dletom, tako da potegnemo prek celic.

Potem ko so matičniki pokriti, odstranimo sat in ga položimo na spodnji rob. Z nožem zarežemo okoli vsakega matičnika, da ga odstranimo in vcepimo v družino brez matice, da se oplodi. Pokriti matičnik nežno, vendar trdno pritrđimo na rob sata v plodišču. Mlade čebele krmilke bodo pokriti matičnik takoj sprejele, ker same nimajo matice. V tako družino bi morali vcepiti dva ali tri matičnike, kar zagotavlja, da se bo izlegla vsaj ena matica, ki se bo sposobna oprašiti in zalegati oplojena jajčeca.

S Hopkinsovim načinom vzreje matic

Pri klasičnem načinu vzreje matic je priporočljiv izolator za matico – tako lahko kontroliramo starost ličink. (Marko Debevc – Vrhnika, Foto: J. Mihelič)

lahko čebelar natančno nadzoruje razvoj in kakovost svojih čebel, pri tem pa potrebuje le malo opreme. Ker ta način ni zahteven, je malo možnosti, da bi se čebelar pri delu s čebelami zmotil.

**Po reviji American Bee Journal
prevedla in priredila Mateja Trojanšek**

IZ TUJIH PANJEV (Pretočil Sergej Gabršček)

Entomofobija – strah pred žuželkami, je naslov članka Dewey M. Caron z univerze Delaware. Spodbudil jo je naslov članka v Wall Street Journalu: »Poletje je že skoraj tu in z njim prihaja mora žuželke«. Poletje je sicer (žal) že mimo, strah pa ostaja.

Strah pred žuželkami je najpogostejši vzrok strahu pri ženskah in drugi najpogostejši pri moških, takoj za vrtoglavico. Ta strah ima lahko različne pojavne oblike, od nelagodja ob pogledu na žuželko (na primer pajka) do smrtnega strahu. Pri čebelarjih je seveda ravno nasprotno, kajti nekateri

med njimi so še posebej strastni oboževalci žuželk ali čebel.

Večina ljudi se na žuželke odzove s strahom. Zlahka ga povzročijo čebele in druge pikajoče žuželke: med letom brenčijo, pogosto letajo okrog glave, ljudje pa njihove pike poznajo. Nekatere so čebele že pičile, zato jih je strah čebel in žuželk nasploh. To je *pogojen strah pred žuželkami*. Obstaja pa tudi splošen strah pred žuželkami, ker jih ne poznamo in nam lahko škodijo. Ta strah poznamo v vseh kulturah.